

Analyse

Novorossiya of hoe Oekraïne op te delen?

Ab Gietelink

Waar liggen de grenzen van de Oekraïne oorlog? Is niet de oplossing een opdeling van Oekraïne in een Europees gezind en Russisch gezind deel? Hoe ver reikt de ambitie van de Russen om oude Russische gebieden in Oost Oekraïne te hernemen? Voor die vragen onderzoeken de geschiedenis en kaarten van het gebied en stuiten op het fenomeen Novorossiya ofwel nieuw Rusland. Wat is Novorossiya en waar liggen haar grenzen?

Novorossiya of nieuw Rusland werd in 1764 gevormd als een nieuwe provincie van Rusland na verovering op de Islamitische Ottomanen. Het Ottomaanse rijk met Istanbul als hoofdstad reikte toen vanaf de Balkan en het zuidelijk deel van Rusland tot aan Saoedi-Arabië en liep via Noord-Afrika tot aan Marokko.

Het Russische rijk onder Catharine de Grote veroverde eind 18^e eeuw de huidige Oekraïense regio's van de Zwarte Zeekust, Zaporizja, de Zee van Azov kust en de Tataarse regio van de Krim. Gebieden die sinds eind Februari 2022 weer gedeeltelijk onder controle van het Russische leger staan.

Het eind 18^e eeuw gevormde Novorossiya liep via de Zwarte Zee kust met de stad Odessa door tot aan de Moldavische regio Bessarabië, het huidige Russisch gezinde Transnistrië.

In 1914 participeerde Rusland in de 1^e Wereldoorlog. Rusland stond op zwaar verlies in de oorlog aan het Oostfront dat leidde tot veel slachtoffers en hongersnood. Die erbarmelijke omstandigheden waren de voedingsbodem voor de de Februarirevolutie van 1917 en later de Socialistische Oktoberrevolutie van 1917 en daarna de vorming van de Sovjet-Unie.

In 1918 werd Nieuw Rusland grotendeels opgenomen in de Oekraïense Sovjetrepubliek. Tussen 1918-1920 was het tijdens de burgeroorlog onder controle van de anti-communistische burgerlijke 'witte' troepen in Zuid-Rusland.

De nederlaag van de 'witte' troepen in Novorossiya betekende dat het gebied onder controle van de Sovjets kwam. In een compromis met de Oekraïense nationalistena werd Novorossiya na 1921 op voorstel van Sovjetleider Lenin onderdeel van de Oekraïense Socialistische Sovjetrepubliek. Die situatie bleef bestaan tot 1991, waarna de Sovjet-Unie werd ontbonden en Oekraïne een onafhankelijke republiek werd. Interessant in dit verband is dat Poetin in zijn redevoering van 21 Februari 2022 stelde dat de confederatieve utopie van

Lenin de basis van het afscheidingsprobleem en daarmee van de actuele crisis vormde. Hoewel 95% van de Oekraïners Russisch als eerste of tweede taal spreekt, was de officiële status van de Russische taal vanaf 1991 een politiek twistpunt.

Hoe ver reikt de ambitie van het Russisch leiderschap? De gedachte dat president Poetin, Doema en Federatieraad de realistische ambitie hebben om heel Oekraïne te bezetten of zelfs de oude Sovjet-Unie te herstellen moeten we beschouwen als een propagandistisch fabeltje van de westerse politiek en media. Fakenieuws door de complotdenkers van de Mainstream Media. De operatie in Oekraïne heeft in Rusland massale steun van ongeveer 80-90% omdat het een bevrijdingsoorlog van Russisch sprekende en Russisch gezinde burgers in Oost-Oekraïne is. Cijfers zijn van ook door het westen erkende onafhankelijke onderzoeksbureaus. Een ordinaire repressieve veroveringsoorlog zou die steun van de bevolking zeker niet hebben.

Het gebied dat nu onder Russische controle staat, bestaat uit de buitenring van de 4 provincies Donetsk, Loegansk, Zaporizja en Cherson. In de binnenring van van origineel Russisch sprekende gebieden vinden we Charkov in het Noordoosten Dnipro aan de Oostkant van de Dnjepr rivier en de Oblast Odessa aan de Zwarte Zee. Hoewel van origine Russisch zijn die gebieden de afgelopen jaren ook geoekraïniseerd en het is onduidelijk hoe de meerderheid van de bevolking op dit moment bij een referendum zou stemmen. Het is ook onduidelijk of de Russen dat gebied zouden willen innemen met alle problemen van dien.

Taalkwestie. Laat ik het taalconflict en de politieke situatie in Oekraïne vergelijken met ons buurland België. België heeft een overheersend Franstalige geschiedenis. Het hof en de officiële overheidstaal was eeuwenlang Frans en het Vlaams was met name in het Noorden de taal van het volk. Het Frans in België is historisch vergelijkbaar met het Russisch in Oekraïne.

In de 19^e en 20^e eeuw is het Vlaams in de 'taalstrijd' geëmancipeerd tot volwaardige staatstaal. Van de 11 miljoen Belgen spreken er nu 6,5 miljoen Vlaams in het Noorden en 4,5 miljoen Frans in het Zuiden ofwel bijna 60%-40%. In Oekraïne is de verhouding 70% Oekraïens overwegend in het Noordwesten- en 30% Russisch overwegend in het Zuidoosten.

Het belangrijkste verschil tussen Oekraïne en België is waarschijnlijk dat er in België een duidelijke Noord-Zuid taalgrens is getrokken en dat het land federaal wordt geregeerd. Ofwel de deelrepublieken, Vlaanderen, Wallonië en Brussel

hebben zelfbestuur. In Oekraïne is er geen taalgrens, maar een geleidelijke taalovergang van Oekraïens in het Noodwetten naar Russisch in het Zuidoosten. Oekraïne wordt bovendien centralistisch als eenheidsstaat geregeerd. Ofwel de besluiten worden door president en regering in Kiev genomen en er is geen regionaal zelfbestuur. Gouverneurs worden niet verkozen, maar vanuit Kiev top-down aangesteld.

De grote partij, waar de sinds de Maidanstaatsgreep van 2014, laatste Russisch gezinde president Janoekovitsj toebehoorde heette niet voor niets 'Partij van de Regio's'. In het kader van de gedwongen Oekraïnisering is het Russisch als officiële staatstaal steeds verder verboden. Hier ligt dan ook het hart van het conflict en de actuele oorlog.

Stelt U zich voor dat de Vlamingen op basis van hun getalsmatige meerderheid in België de centrale regering zouden overnemen, het Vlaams als nationale taal zouden uitroepen en het Frans in Brussel en Wallonië als staatstaal zouden verbieden. Officiële stukken en communicatie vind verder alleen plaats in het Vlaams. Hoe zouden de Franstaligen dan reageren? De Walen zouden in opstand komen en zich willen afscheiden of aansluiten bij Frankrijk. De Fransen zouden hen alle steun verlenen en Europa zou stellen dat het een schending van alles is waar Europa voor staat. Toch is dit wat de afgelopen 8 jaar in Oekraïne is gebeurd en door de westerse media systematisch wordt weggemoffeld. De als gevolg van de Maidanstaatsgreep in 2014 begonnen burgeroorlog, die in Februari 2022 met de Russische inval is geëscaleerd heeft nieuwe realiteiten geschapen en maakt een herstel van de Oekraïense territoriale integriteit onwenselijk. Wat wil de bevolking die daar woont? Dat zou de belangrijkste vraag moeten zijn.

Beoordeel de positie van de Russische taal. Beoordeel de verkiezingsuitslagen van de afgelopen 30 jaar in het Zuidoosten van Oekraïne en beoordeel de uitslagen van de referenda in de Krim, Donetsk en Loegansk in 2014. De conclusie zou helder moeten zijn. Alleen het Westen koestert een illusoire werkelijkheid van niet bestaande eenheid in Oekraïne. Als het Europees gezinde en Russisch gezinde Oekraïne niet samen willen is een scheiding voor alle partijen de beste uitweg, waarbij Zuidoost-Oekraïne een onafhankelijke staat moet worden of een deelrepubliek van de Russische federatie. Een hertekening van de internationale grens is voor het Russisch gezinde Oost-Oekraïne, maar ook voor het Europees gezinde West-Oekraïne de beste uitweg.

Het is bovendien de beste en eigenlijk enige positieve uitweg voor Europa, Rusland en de rest van de wereld.

Ik eindig met een persiflage op de de fameuze uitspraak van de Romeinse Senator Cato: 'Overigens ben ik van mening dat Oekraïne moet worden opgedeeld! '. Het is die boodschap die moet worden verspreid. De boodschap waarmee ieder gesprek over de crisis, en de Oekraïne oorlog zou moeten eindigen. Herhaalt U hem. 'Overigens ben ik van mening dat Oekraïne moet worden opgedeeld !'